

No 1. septembra tiks ieviesta efektīvāka sistēma atbalsta piešķiršanā elektroenerģijas izmaksu segšanai aizsargātajiem lietotājiem

Publicēts: 01.06.2021.

Jaunami

Ministru kabineta š.g. 1. jūnijā sēdē apstiprināts MK noteikumu projekts "Aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma noteikumi", līdz ar kuriem no š.g.1. septembra tiek ieviests jauns risinājums aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma sniegšanai, ieviešot elektronisku aizsargāto lietotāju datu informācijas sistēmu, kas mazinās administratīvās izmaksas un radīs daudz elastīgāku pakalpojuma sniegšanas sistēmu vairāk kā 150 000 iedzīvotājiem, kā arī precīzu valsts budžeta līdzekļu kontroli.

☞ *"Šobrīd ikviens rēķina un izmaksu samazinājums ir liels atbalsts katrai ģimenei un katram uzņēmējam. Tāpēc, izmantojot visus mūsu rīcībā esošos instrumentus, meklējam un piedāvājam risinājumus elektroenerģijas cenas samazinājumam. Līdz ar jaunās aizsargātā lietotāja atbalsta sistēmas ieviešanu daudzbērnu ģimenēm, pensionāriem ar invaliditāti, ģimenēm ar bērniem ar invaliditāti, maznodrošinātajām māsaimniecībām tiks nodrošinātas tiesības saņemt elektroenerģijas rēķina maksājuma samazinājumu,"* uzsver Ekonomikas ministrijas parlamentārais sekretārs Jānis Vitenbergs.

Kā zināms, Elektroenerģijas tirgus likumā paredzēts, ka aizsargātajiem lietotājiem tiek nodrošinātas tiesības saņemt aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojumu (turpmāk - Pakalpojums), kas būtībā ir no valsts budžeta finansēts elektroenerģijas rēķina maksājuma samazinājums. Maksājuma samazinājumu piemēros elektroenerģijas tirgotājs.

Jaunais risinājums atbalsta sniegšanai izveidots daudz efektīvāks par līdzšinējo regulējumu un paredz, ka:

Pakalpojumu turpmāk varēs sniegt jebkurš elektroenerģijas tirgotājs, līdz ar to vairs netiks ierobežota lietotāju izvēle vai konkurence;

Pakalpojumu sasniegs lielāku aizsargāto lietotāju skaitu (~ 150 000);

arī apakšlietotāji, t.i. daudzdzīvokļu, sociālo mājokļu iedzīvotāji, īrnieki, varēs saņemt Pakalpojumu;

izstrādāta aizsargāto lietotāju datu informācijas sistēma ALDIS, kuras pārzinis ir Būvniecības valsts kontroles birojs (BVKB). Sistēma automātiski veiks gan aizsargāto lietotāju statusa pārbaudi, aprēķinās pienākošos atbalstu un salīdzinās Pakalpojuma sniedzēju dotos datus, vienlaikus veicot finanšu uzraudzību un sagatavojot nepieciešamos grāmatvedības dokumentus;

ieviests vienkāršots atbalsta apjoms;

aizsargātie lietotāji, kas atbilst vairākām kategorijām, saņems summētu atbalsta apjomu.

Jāuzsver, ka ALDIS ir izveidoti unikāli algoritmi tieši aizsargāto lietotāju atļaušanai un pārbaudei ņemot vērā Latvijā jau esošas personu datu apstrādes sistēmas - iedzīvotāju reģistru, Invaliditātes informācijas sistēmu, pašvaldību datu reģistru. ALDIS uzbūve un darbība aizstās procesu, kad katrs Pakalpojuma sniedzējs saņem aizsargātā lietotāja personas datus un apstrādā tos, tai skaitā veselības un sociālā stāvokļa datus, tā vietā Pakalpojuma sniedzējs no ALDIS saņems tikai pazīmi par aizsargātā lietotāja atbilstību statusam un tam attiecināmo maksājuma samazinājuma apmēru elektroenerģijas rēķinā.

Atbalsta apmērs aizsargātajiem lietotājiem tiek noteikts sekojošs:

trūcīgai vai maznodrošinātai māsaimniecībai (personai) – 5 *euro*;

ģimenei (personai), kuras aprūpē ir bērns ar invaliditāti – 5 *euro*;

personai ar I invaliditātes grupu vai tās aizgādņim – 5 *euro*;

daudz bērnu ģimenei – 10 *euro*.

Ar jaunajiem MK noteikumiem tiks aizstāts līdzšinējais aizsargāto lietotāju atbalsta regulējums Ministru kabineta 2016.gada 12.jūlija noteikumu Nr. 459 "Aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma sniegšanas, obligātā iepirkuma komponentes un sadales sistēmas pakalpojuma kompensēšanas kārtība". Izanalizējot iepriekšējā regulējuma ieviešanas gaitu, tika secināts, ka tas nav efektīvs, jo pakalpojumu var sniegt tikai viens tirgotājs un līdz ar to iedzīvotājiem nav iespējas izvēlēties pakalpojuma sniedzēju; pakalpojumu saņem aptuveni tikai puse no aizsargātajiem lietotājiem tirgotāja, nezināšanas vai fiziskas nespējas tam pieteikties dēļ; problemātiski Pakalpojumu saņemt aizsargātajiem lietotājiem, kas ir apakšlietotāji; konstatēts administratīvi smagnējs izpildījums - pakalpojuma sniedzējam pašam bija jāidentificē aizsargāto lietotāju statusa atbilstība, jāpieņem pieteikumi, jāveic sarežģīts atbalsta apjoma aprēķins, piemērošana, kā arī manuāla uzraudzība

Detalizēti ar valdības apstiprinātajiem Ministru kabineta noteikumiem "Aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma noteikumi" var iepazīties [Ministru kabineta tīmekļa vietnē](#).

Ekonomikas ministrijas Sabiedrisko attiecību nodaļa

prese@em.gov.lv

<https://www.bvkb.gov.lv/lv/jaunums/no-1-septembra-tiks-ieviesta-efektivaka-sistema-atbalsta-pieskirsana-elektroenerģijas-izmaksu-segsanai-aizsargatajiem-lietotajiem>